

VOJNA IN REVOLUCIONARNO NASILJE

MARKO KREMŽAR

Dediči komunističnega totalitarizma, ki v Sloveniji trenutno sestavljajo demokratično vladno, so izglasovali „Dopolnitev zakona o vojnih grobiščih“, ki je bila objavljena v Uradnem listu Republike Slovenije dne 18. septembra 2009. Na ta način naj bi pokopali mrtve, pomirili žive in potegnili črto pod še trajajočo polpreteklostjo. Ker pa beremo v šestem členu tega zakona, naj bo zapisano „na grobiščih žrtev vojne - po vojni usmrčenih oseb“, da počivajo tam „žrtve vojne in revolucionarnega nasilja“, morda ni odveč, če se vprašamo, kako je mogoče, da so med vojnimi žrtvami osebe pomorjene po vojni? Ali se je pričelo pri nas revolucionarno nasilje res šele po koncu vojne? Kdaj se je v Sloveniji revolucija pričela, koliko časa je trajala in kdaj naj bi se končala? Kje je pri nas potekala meja med vojno in revolucijo?

Vojni dogodki so se pričeli za nas na cvetno nedeljo leta 1941, na dan, ko so nacisti s severa in fašisti iz zahoda navalili na Jugoslavijo, katere del smo takrat bili. Med te dogodke spada tudi sodelovanje slovenskih komunistov pri sabotiranju jugoslovanske vojske. Tako sodelovanje s sovražnikom, ki je bil na tem, da postane okupator, so opravičili deloma tako, da so kazali na namišljene prednosti Hitlerjevega nacionalnega socializma, ki je hitro pometel z demokracijo, predvsem pa s takratnim zavezništvom med Hitlerjem in njegovim nespornim vodjem Stalinom. Zavezništvo, ki je omogočilo Hitlerju, da je lahko pričel drugo svetovno vojno, je bilo potrjeno z znanim paktom, ki sta ga podpisala zunanja ministra Molotov in Ribbentrop. To so kasneje razlagali komunisti kot „taktično zavezništvo“, ki pa je bilo zelo realno, ko so nemški nacisti s pomočjo boljševoških sovjetov napadli in zasedli Poljsko, ali ko so Stalinovi ljudje pomorili pri Katynu na tisoče poljskih oficirjev in izobražencev. Temu zgledu slovenska partija takrat še niso mogla slediti, je pa zato takoj ustanovila Antiimperialistično fronto (AF), namenjeno boju proti zahodnim zaveznikom, tradicionalnim nasprotnikom tako nacističnega kakor komunističnega totalitarnega socializma.

Da je bilo zavezništvo, sodelovanje ali če hočemo uporabiti tuj izraz, kolaboracija, med Hitlerjem in Stalinom več kot le beseda, sta oba voditelja dokazala z dejanji. Razdelila sta si Evropo. Med tem ko si je prvi prisvojil Češkoslovaško in Avstrijo, je drugi zasedel Estonijo, Letonijo in Litvo pa napadel Finsko, ki pa se je temu uprla. To so bili vojni dogodki v času ko je bila kolaboracija komunistov z nacisti več kot le simbolična.

Z napadom Nemčije na Sovjetsko zvezo pa so se stvari spremenile. Antiimperialistična fronta je postala čez noč Osvobodilna fronta (OF), ki se je razglasila kot edina odporniška sila proti okupatorjem. Komunisti so si v obrambi Sovjetske zveze čez noč pričeli lastiti monopol nad osvobodilnim bojem. Kdor se jim ni podredil, je bil razglašen za izdajalca. Pri tem komunistični aktivisti niso niti malo

(nad. na 2. strani)

Ob prazniku Vseh svetih

Praznik Vseh svetih v Cerkvi obhajamo že skoraj 1200 let, najstarejša pričevanja o praznovanju pa segajo v 4. stoletje v Sirijo. Katoliška cerkev je praznik sčasoma umestila na začetek zime, na 1. november, zaradi poganjskih kultur zgodnjega srednjega veka. Poganski narodi so namreč skušali s hrupom, kričanjem in rotnjem pregnati duhove teme in smrti, Cerkev pa se je s praznikom vseh svetih želela postaviti na stran večnega veselja v Bogu, v njem pa vse nosi pečat večnosti.

V evangeliju na praznik Vseh svetih - blagri - ni poudarka na predpisih, zakonih, ampak navdih za življenje človeka, rešenega

vseh lažnih zemeljskih bogov in strahov, ki zaupa v moč božje ljubezni, ki se je razodela po Jezusu Kristusu. Kdor živi po blagih, je na poti svetosti.

Na ljubljanskih Žalah je v nedeljo, 1. novembra 2009, ljubljanski pomožni škof dr. Anton Jamnik najprej molil za rajne pri spomeniku padlim v vojni za Slovenijo. Ob njem so bili tudi vojaški duhovniki ter policijski duhovnik, sodelovala pa je Slovenska vojska. Nato pa je ljubljanski nadškof in metropolit nadškof Alojz Uran daroval ob 15. uri ob številnih duhovnikih sveto mašo v cerkvi Vseh svetih. Po maši je ob grobovih škofov in duhovnikov molil za rajne.

Hrvaški sabor „za“ sporazum

Hrvaški sabor je v ponedeljek 2. novembra, po deveturni razpravi, dal vladi soglasje za podpis arbitražnega sporazuma o meji s Slovenijo z navadno večino.

Za je bilo 80 poslancev, proti večina manjših opozicijskih strank, poslanci glavne opozicijske SDP pa vzdržani. Poslanci so glasovali poimensko na predlog Hrvaške demokratske zveze Slavonije in Baranje (HDSSB).

Poslanci so hkrati tudi dali vladi soglasje za objavo enostranske izjave o neprejudiciranju, ki jo želi vlada objaviti po podpisu in pred ratifikacijo arbitražnega sporazuma. Vse to potem, ko so tudi hrvaški mediji objavili besedilo sporazuma.

V sklepni besedi pred glasovanjem je premierka Jadranka Kosor dejala, da se bo s poslanci

znova srečala do konca leta, ko bodo razpravljali o ratifikaciji arbitražnega sporazuma. Ker bodo takrat morali odločiti z dvotretjinsko večino, pa pričakuje, da poslanci SDP ne bodo „konstruktivno vzdržani“, temveč bodo ratifikacijo podprli.

Predsednik največje opozicijske Socialdemokratske stranke (SDP) Zoran Milanović je pred glasovanjem pojasnil, da bodo poslanci SDP na glasovanju „konstruktivno vzdržani“. Napovedal je tudi, da SDP ne bo podprl ratifikacije sporazuma, če ne bosta tako Hrvaška kot Slovenija ohranili pravico iz prvega predloga evropskega komisarja za širitev Ollija Rehna, da bosta državi sami predlagali sodnike arbitražnega sodišča. Milanović je med drugim tudi dejal, da gre pri omenjenemu sporazumu za

„diplomatski kiks“. Ponovno je tudi poudaril, da je nepredstavitelno, da arbitri še niso znani.

V razpravi je med drugim ocenil, da pomeni arbitražni sporazum „zaroto proti Hrvaški“ in da je naloga arbitražnega sodišča najti povezavo Slovenije z odprtim morjem. Milanović je še menil, da gre za sporazum „vzemil ali pustil“, če ga Hrvaška ne bo sprejela, pa še deset let ne bo vstopila v EU. Spomnil je tudi, da je večina hrvaških strokovnjakov za mednarodno pravo soglasna, da sporazum za Hrvaško ni dober.

Tudi na slovenski strani sledijo izjave proti sporazumu. Pretekli teden se je negativno izrekel predsednik prve slovenske vlade Lojze Peterle. V podobnem tonu je izjavo na snov je podal tudi Svetovni slovenski kongres.

Poklon žrtvam Hude Jame

Predsednik države Danilo Türk, premier Borut Pahor in predsednik DZ Pavel Gantar so na praznik vseh svetih, v nedeljo 1. novembra, položili venec ob vhodu v Barbarin rov v Hudi jami pri Laškem in se tako poklonili tamkajšnjim žrtvam.

Kdo so žrtve, zakopane v rovu Barbara, ni znano, po nekaterih navedbah pa naj bi bili med njimi slovenski domobranci in tudi Hrvati. Kot je znano, so trupla v Barbari rovu v Hudi jami odkrili marca letos. Preiskovalci doslej na truplih niso odkrili strelnih ran, zato domnevajo, da so ti ljudje umrli zaradi zastrupitve s plinom.

A z deli odkrivanja so težave. Zgodovinar in vodja evidentiranja prikritih grobišč Mitja Ferenc je pred vhomom v Hudo jame povedal, da v državnem proračunu za leto 2010 in 2011 ni namenjen niti evro za ureditev Barbara rova in kostnice na Teharjih, potrebovali pa bi vsaj milijon evrov. Prav tako se letos zaradi pomanjkanja sredstev ni izvajalo niti sondiranje prikritih grobišč.

Na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve so zavrnili trditve Ferenca glede pomanjkanja proračunskih sredstev za ureditev Barbara rova in kostnice na Teharjih. Za urejanje grobišč je v letu 2010 predvidenih 258.000,50 evra, navajajo na ministrstvu. Pojasnili so, da je v proračunu za prihodnje leto poleg že omenjenih sredstev za urejanje grobišč predvidenih še 550.566 evrov za vzdrževanje grobov v Sloveniji. Ta sredstva pa da vključujejo tudi sredstva za ureditev Barbara rova v Hudi jami pri Laškem.

Ferenc je v kasnejšem pismu za medije posredoval zapisnik seje komisije za reševanje vprašanj

prikritih grobišč z dne 20. oktobra in izpostavlja sklep komisije, v katerem ta „z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je prišlo do zaostankov pri izvajanju del v Hudi jami“, in sicer niso odobrena niti dela, za katera so bili že pred meseci opravljeni javni razpisi. Poleg tega je iz zapisnika razvidno tudi,

da je komisija obravnavala kritične pripombe Ferenca v zvezi z zastoje pri evidentiranju in sondiranju prikritih grobišč. Člane komisije je opozoril, da od maja ni več evidentiranja in sondiranja, ni geodetskih odmer sondiranih grobišč, ni urejanja sondiranih in geodetsko odmerjenih grobišč.

Iz zapisnika omenjene seje je še razvidno, da je tudi član komisije Marko Štrovs, sicer predstavnik ministrstva za delo, navedel, da v predlogih proračunov za leti 2010 in 2011 ni potrebnih dodatnih sredstev za prekop in pokop žrtev ter ureditev pokopališča zunaj jame in izvedbo drugih potrebnih del.

Ferenc je postregel s podatkom, da so doslej iz Barbara rova iznesli 726 trupel, med njimi so tudi ženske, otrok ni, zdaj pa čakajo, da država najde prostor in pokoplje njihove posmrtno ostanke. Ta prostor naj bi bil v neposredni bližini Hude Jame, kdaj bodo posmrtni ostanke pokopani pa Ferenc ni mogel napovedati, saj so po njegovi oceni birokratski postopki zelo počasni.

Na vprašanje, koliko je še trupel v Barbari rovu, je Ferenc odgovoril, da so na petih metrih v prvem jašku, ki je globok okrog 48 metrov, doslej odkrili čez 300 trupel, kar pomeni, da je v tem jašku še okoli 2500 trupel. Trupla naj bi bila tudi v drugem in tretjem jašku.

Kakšen družinski zakonik?

Ministrstvo za delo je le še 30. oktobra sprejelo predloge na osnutek družinskega zakonika, ki je v času javne razprave močno razdelil javnost.

Nasprotniki dokumenta od vlade pričakujejo, da bo umaknila predlog, ki istospolne skupnosti izenačuje z drugimi družinskimi skupnostmi, sicer napovedujejo referendum. O tem bo odločalo ustavno sodišče, pravi vlada.

Predlog novega družinskega zakonika, ki med drugim predvideva izenačitev istospolnih zakonskih skupnosti z drugimi družinskimi skupnostmi ter gejevskim in lezbičnim parom daje možnost posvojitve otrok, je razdelil tako strokovno kot politično javnost. Tudi po koncu javne razprave namreč

zagovorniki in nasprotniki predloga še odločneje vztrajajo vsak na svojem bregu.

Predlog je tudi v civilni družbi sprožil številne odzive, po zadnjih javnomnenjskih raziskavah pa mu nasprotuje več kot dve tretjini državljanov. Možnost, da bi otroke lahko posvojili tudi istospolni, podpira le 22,7 odstotka vprašanih.

Nasprotniki dokumenta pričakujejo, da bo predlagatelj upošteval pripombe in predloge, ki so jih poslali v času javne razprave. Z napovedjo referenduma vztrajajo pri umiku vladnih predlogov, ki širijo koncept družine, saj to po njihovem prepričanju razvrednoti družino, ki jo tvorijo oče, mati in otrok.

SLOVENC V ARGENTINI

SLOMŠKOVA ŠOLA

Hvalnica družine Trapp - prava uspešnica

Maria Avgusta Kutschera se je rodila 26. januarja 1905. Študirala je na Dunaju in vstopila k benediktinkam v samostan Nonnberg v Salzburgu. Prednica jo je poslala kot vzgojiteljico v grad bivšega mornarskega kapitana barona von Trappa, 47 letnega vdovca s sedmimi otroki; čeprav je bil že skoraj zaročen je razdril to zaroko in se poročil z Marijo 26. novembra 1927. V tem zakonu so se jima rodili še trije otroci, skupaj torej deset otrok. Ko je Hitler zasedel Avstrijo je kapitan von Trapp zgubil vse svoje premoženje. Primorani so bili bežati iz domovine. Prvo so bili v Italiji potem so šli v Severno Ameriko. S svojim petjem so zasloveli in prepotovali ves svet. Baron von Trapp je umrl leta 1947, Maria pa 28. marca 1987.

Razumljivo je, da takšna življenjska zgodba kar kliče po filmu. Prvo sta bila posneta dva filma, vendar je muzikal „The sound of music“ v Sloveniji znan pod imenom „Moje pesmi, moje sanje“, katerega sta napisala in uglasbila znana Rogers in Hammerstein, prepotoval ves svet in je še danes eden od najbolj priljubljenih filmov vseh časov. Vsi smo večkrat videli ta film v kinu ali na televiziji in ga še vedno radi gledamo. To pomeni da vsi dobro poznamo vsebino, glasbo in pesmi. Vendar nas je tokratna predstava tako očarala, da si jo vsi želimo ponovno ogledati. Verjetno se vmes najde kakšna napaka ali pomanjkljivost - kje pa jih ni - vendar se nam zdi skoraj neverjetno, da so naši mladi postavili tako delo na mali Slomškovi oder in da je predstava bila tako uspešna. Igranje in petje, scenografija in menjava odrskih slik, ozvočenje in luči, vse je bilo na višku.

Priprave so se začele skoraj pred dvema

letoma. Marcelo Brula je začel pri izbire igre, potem je pa bilo treba priti do gradiva, najti glasbo, prevesti besedilo. Sam je prevedel celotno besedilo in dialoge, za pesmi je naprosil že kar izkušene „prevajalce“ Toneta Rodeta, Kristino Kremžar Rode in Naniko Šušteršič Rezelj (po internetu), da so mu pomagali in jim dal navodila kaj naj poudarijo v besedilu. Nato si je zagotovil sodelavce. Žena Marta Selan Brula je prevzela skrb, da nauči igralce vse pevske

točke; Andrejka Vombergar Štrfček pomoč pri režiji, Andrea Quadri Brula scenografijo, Gabi Malovrh plesne točke, Anka Smole Kokalj pa kostume. Potem je prišla na vrsto izbira glavnih igralcev in še lepega števila sester in gostov za veselico. Tako je Marcelo povabil k sodelovanju vse bivše učence. Vsi so se z veseljem odzvali. In kot je zapisala ga. Bernarda Fink Inzko: „Škoda,

da ne morem tudi sama peti eno od sester v klostru...“ In tako je bilo dosti bivših učencev, ki so daleč iz Buenos Airesa ali celo po svetu, ki bi bili radi sodelovali pri predstavi. Resne vaje so se začele aprila. Prišel je 17. oktober: 130 oseb je bilo pripravljenih, da se prižgejo luči na odru.

Naj prvo omenim skupinske točke. Že takoj na začetku so nas očarale nune. Lepo

ubrani glasovi! Hitro preletim njihova imena, vse so bivše učenke. Prihajale so k vaju iz Morona, San Justa in Carapachaja. To so bile: Bernarda Bidovec, Helena Fink Žnidar, Veronika Grabnar Pregelj, Lucijana Hribar Podržaj, Veronika Javoršek, Marija Javoršek Ferreira, Monika Kinkel, Marta Koželnik Smole, Tonči Koželnik Malalan, Tinka Loboda Oblak, Irenka Loboda Smrdelj, Kristina Malovrh Roa, Marjanka Oblak, Marjana Poznič Mazieres, Alenka Smole Bokalič, Angelika Smole Selan, Marjica Snaj, Monika Svetlin Pregelj, Andreja Šeme Mele, Gabrijela Tomazin Kastelic.

Elegantna skupina plesalcev nam je spremenila skromni oder v razkošno dvorano gradu. In zopet dosti bivših učencev, tudi iz Morona in San Justa. To so bili: Veronika Hrovat Pustavrh, Toni Javoršek, Nežka Kastelic Ribnikar, Janko Koželnik, Cvetta Schiffrer Pavlovčič, Angelika Smole Selan, Ivan Uštar in Janko Vidmar. Vsi statisti in vojaki so dopolnjevali sceno, da je bila slika popolna: brez njih bi nekaj manjkalo. Vsak detalj je bil dobro premišljen in postavljen na pravo mesto. Statisti so bili: Anka Smole Kokalj, Franci Novak, Karina Panaino Lucas, Sandi Žužek, vojaki pa Fredi Cestnik, Carlos Panaino, Martin Smole in Tomaž Vombergar.

Končno še otroški zbor, ki je zapel pesem o pastirčku: res ni smela manjkati ta pesem. Izvrstno zamisel je imel Marcelo, da so jo zapeli šolski otroci. Vodilna v zborčku je bila Cecilija Loboda. Ne samo njeno petje, tudi njen nastop je bil nekaj veselo otroškega, čisto naravnega in razigranega. V zboru so peli: Klara Aguilar, Mikaela Bokalič, Matija Brula, Veronika Brula, Abril Escallier, Valeria Ferreira, Majda Godec, Nadja Hribar, Roman Hribar, Andrej Jakoš, Nadja Jakoš, Tomi Jakoš, Viktorija Jakoš, Andrej Kavčič, Matija Kočar, Andrej Kokalj, Tomaž Kokalj, Marko Koželnik, Marko Loboda, Martin Loboda, Tomaž Marolt, Magdalena Mazieres, Mike-la Osterc, Cecilija Petkovšek, Lucijana Petkovšek, Natalija Podržaj, Cintija Pregelj, Nikolaj Pregelj, Matjaž Smole, Marjana Štrfček in Sebastjan Žnidaršič.

Zdaj pa še o posameznih nastopih: Andreja in Jože Cestnik sta bila v večernih oblekah zelo elegantna in sta veselici dala poseben ton, Jože Novak je v vlogi Herr Zellerja bil enkrat, Irena Šeme Vasle in Franci Schiffrer sta bila izvrstna kot gospodinja in hišnik. Mojca Prešern Jelenc je kot baronica odlično znala izraziti svoje misli tudi s kretnjami; Marcelo Brula je v vlogi strica Maksa dobro prikazal lik človeka, ki sicer vedno išče svoj korist,

vendar je dober in simpatičen in ga imajo vsi radi. Enkratne so bile sestre: Erika Ribnikar, Anči Puntar, Helena Loboda Oblak, Alenka Magister, Olgi Bohinc Vester in Andrejka Vombergar Štrfček: ki so odlično zapele o Mariji, njenih vrlinah in napakah, če je ali ni za v samostan. Skupaj s prednico Lili Bohinc Marolt so nam zapele „Kaj naj storim z nekom kot je Marija“ in čeprav niso profesionalke so se njihovi glasovi harmonično ujeli in prekrasno zveneli. Poleg zelo dobrega petja je Lili Bohinc Marolt izvrstno igrala in upodobila lik dobre prednice, ki je tudi prava mati svojim nunam.

In sedaj pridejo na vrsto otroci, brez njih ne bi bilo zgodbe. Najmanjši, ljubki in korajžni Tatjana Brula in Alenka Štrfček, resna in knjigam predana Viki Kastelic, prava najstnica Diana Smole, razposajena in nepoboljšljiva Tomi Selan in Martin Marolt in že prvič zaljubljena gospodična Lucijana Jakoš. Poznalo se je, da so do potankosti poznali svoje vloge, besedila, petje in ples na odru, saj so bili tudi oni „nosilci-ustvarjalci igre“. Vsaka točka

zasluži posebno pohvalo. Res so bili zelo dobri! Tukaj pa naj omenim še Danija Cestnika —poštarja Rolfa - ki je skupaj z Lucijano Jakoš zapel in zaplesal znani duet: „Zdaj si 16, kmalu boš 17“. Vsa prikupnost in veselje nedolžne ljubezni in mladosti je bila prikazana v tej točki, zato sta doživela res bučen aplavz. Kapitana von Trappa je igral Pavle Marolt, ki se je izkazal kot pravo odkritje. Njegova elegantna postava in drža sta očarali vso dvorano. Dobro je prikazal strogega očeta, ki se ob Mariji spremeni v ljubečega in veselega očeta z vsemi težavami in skrbmi, ki mu jih je prinesel čas, ko mora zbežati iz domovine. Glavna igralka, novinka Marija, pa je vsem že znana igralka in režiserka Aleksandra Omahna. Prikazala je izvrsten lik Marije. Bila je razigrana in vesela, simpatična in resna, dosledna svojim vzgojnim principom, svoji veri; na njej je slonela cela igra vendar je to ni težilo: z lahkoto je odigrala zahtevno vlogo.

Taka dovršena predstava zahteva veliko vidnih in nevidnih sodelavcev. Tu so se izkazali: pri režiji: Marcelo Brula s pomočjo Andrejke Vombergar Štrfček; za pripravo solističnih in skupinskih pevskih

točk je skrbela Marta Selan Brula. Plesne točke je ustvarila Gabi Malovrh, ki ima veliko zaslugo pri tem, da so otroci von Trapp tako sproščeno odigrali svoje vloge.

Za res lepe kostume je poskrbela Anka Smole Kokalj, s pomočnicami Ivanko Mali Rode, Vero Rupar Bohinc, Ano Selan Miklavc, Moniko Vitrih Koželnik, Andrejo Brula Cestnik in še drugimi neimenovanimi sodelavkami. In maskiranje: ali mislite, da to ni delo? Pa še kako važno opravilo je! Za to sta poskrbeli Danica in Veronika Malovrh. Scenografijo je sijajno izdelala

Andrea Quadri Brula; da so se menjavale scene in odpirali ali zapirali zastori kot po tekočem traku so bili med celo igro na svojih mestih tehnik Sašo Kastelic, Miha Podržaj, Claudio Selan, Jože Lenarčič, Karel Pregelj in Lojze Kočar; za glasbo in zvok sta bila odgovorna Aleks in Edi Cestnik, usmerjevalec luči pa je bil Tomaž Kinkel. Program je lepo oblikovala Erika Indihar, lektoriranje so pa imeli na skrbi Jure Vombergar, Lucijana Hribar Podržaj in Marjana Poznič Mazieres. Vsi, prav vsi so pokazali da so zelo vestno opravili svoje delo, vsi so prispevali svoj delež, da je celota tako izvrstno izpadla.

Posebna zahvala gre tudi: Claudiu Aguilar, Olgi Omahna, Vladimiri Brula, družini Andreja Selana, Marjani Vitrih Jury, Mihi Bokaliču, Mirjam Oblak, Borisu Štrfčku, Gregorju Hribar, Odboru staršev ter vsem nevidnim sodelavcem in mamicam šole.

Zadnja beseda pa naj velja režiserju in glavnemu ustvarjalcu te predstave Marcelo Brula. Vsi, ki smo videli to igro ti čestitam iz vsega srca. Dolgo časa nam bo ostala v

spominu in nas razveseljevala. Vsem nastopajočim in vestnim sodelavcem najlepša hvala za ves trud in garanje. V spominu nam bo ostala kot **Hvalnica Slomškove šole**.

Alenka

PRISTAVA

Slovenskega naroda sin

Slovenci imamo mnogo navad, med katerimi so družinske, cerkvene, narodne ali pa take, ki nas družijo po domovih. Ena izmed teh navad so mladinski dnevi. Kar prijetno je, ko vidimo kako se mladina pripravlja na ta praznik! Skupno delo obroditi sadove in to smo občutili v nedeljo, 4. oktobra, na 39. mladinskem dnevu na Pristavi.

Dopoldne smo se zbrali na dvorišču, kjer nas je prijazno pozdravila podpredsednica mladinske organizacije Majda Maček. Pristopili so mladi v narodnih nošah in zapeli smo himni ob dviganju argentinske (Franci Schifferer) in slovenske zastave (Majda Maček). Potem smo šli k sv. maši, ki jo je daroval g. Franci Cukjati. Povezavo sta brala Kristijan Kopač in Saši Ayerbe Rant, prvo berilo Majda Maček, drugo pa Joško Rožanec. Mladi so ubrano prepevali ob spremljavi kitar (Pavel in Ivan Klemenčič). Čutili smo, da je bila maša drugačna, ker jo je skrbno pripravila naša mladina. G. Franci nam je v pridigi omenil tudi pomen prijateljstva in prave ljubezni. Napojeni z vero smo šli h kosilu.

V dvorani je bilo vse slovesno pripravljeno. Okusno kosilo so skuhalo pridne

mamice (Ani Zarnik, Lučka Selan in Lučka Papež), mladi pa so nam prijazno postregli. Tudi pater Kukovica in g. Himmelreich sta bila med nami.

Vrstile so se igre in tekmovanja v odbojki in nogometu. Mladi in starejši iz drugih okrajev so počasi prihajali na Pristavo. Gledali so finale in z navijanjem opogumljali igralce.

Ob napovedani uri smo pohiteli v zgornjo dvorano, da bi videli, kaj so nam mladi pripravili za program. Kar naenkrat je bilo vse nabito polno in pomislila sem, kako bi bilo lepo, če bi bilo vedno tako, za slovenske sv. maše, za koncerte, za igre, za predavanja ...

Majda Maček nam je prijazno izrekla dobrodošlico in nas uvedla v kulturni program s temi besedami: „... slovenska pesem je prisotna v našem vsakdanjem življenju. Spremlja nas v dobrih in slabih trenutkih, družijo nas v prijateljstvu, nas razlikuje, nas kulturno napaja. Prav zato ima v današnjem kulturnem programu glasba pomembno vlogo ...“

Zastor se je dvignil in zaslišali smo

ptičke. Na odru smo videli mlin, potoček, smreke in planino, kot slovensko razglednico, na robu odra pa pisane cvetice. Pri stranskih vratih sta vstopila Pavel Klemenčič s kitaro in Luka Kenda z orglami, za njima pa zbor deklet (Nevenka Grohar, Tatjana in Marjana Rožanec, Veronika in Štefi Papež, Marjana Conde Dolinšek, Lučka Ayebe Rant in Karolina Kenda) ter zbor fantov (Pavel Grohar, Joško Rožanec, Tomi Klemenčič in Tomaž Kenda).

Napovedovalec (Kristijan Kopač) nas je popeljal v majhno vas, imenovano Ica. Tam je živel mlinarjev sin Izidor (Ivan

Klemenčič), ki je najraje pasel ovce, med njimi črno (Danči Grohar). Nekega dne se je na pašniku srečal s Terezinko (Marjanka Grohar), deklico svojih sanj. Hotel jo je povabiti na veselico, pa zaradi sramežljivosti ni vedel, kako. Medtem se je Otonu Župančiču (Martin Zarnik) uresničila želja, ko je dobra vila (Viki Selan) začarala lese-no lutko - Cicibana (Franci Schifferer) in mu podarila življenje. Ta je hotel postati muzikant, zato je šel po s v e t u . Oton je p o t o ž i l svojo žalost Dragotinu Ketteju (Andrej Conde Dolinšek).

Terezinka je šla v Mercator. Tam je spoznala Cicibana, ki si je že ustvaril skupino "Ciciban in čebele bend" in postal znani muzikant. Hotel se ji je prikupiti z lažjo, a mu je nos vedno bolj rasel. Ciciban je povabil Terezinko na ples in ona je vendarle sprejela povabilo. Ko sta odšla, je vstopilo lepo dekle z imenom Lisica (Martina Kokalj), bivša Izidorjeva sošolka, in nagovorilo prodajalko (Nežka Papež). Izvedela je, da je Izidor postal bogat zaradi zapuščine kralja Matjaža.

Končno je prišel pričakovani dan veselice. Vsi vaščani so bili zbrani, peli so in pili. Izidor se je užalostil, ko je opazil, da Terezinka pleše s Cicibanom. Ko je ta šel pet s svojo skupino na oder, se je Terezinka približala Izidorju in mu ponudila kos pite. Skoraj bi ji povedal, kako jo ima rad, pa je pritekla na oder Lisica. Med kričanjem in z lažjo je hotela dobiti Izidorja za moža. Terezinka se je zmedla in skoraj obupala, vendar ji je Izidor utrgal rdečo rožo in ji povedal, da jo močno ljubi.

Kot vsaka pravljica je tudi ta imela vesel konec, ker sta se Izidor in Terezinka poročila in imela mnogo otrok. Med zgodbo je zbor pel slovenske pesmi (potiho smo jih tudi mi brundali): *Izidor ovčice pasel, Terezinka, Kje so tiste stezice, Lisčka je prav zvrta zver, Ob bistrem potoku je mlin, Rdeča roža* in še druge.

Napovedovalec nam je na koncu povedal, da Slovenci še danes radi prepevamo, kot so naši predniki ob večerih, praznikih ali srečanjih. Potem so vsi igralci stopili na oder in skupno zapeli *Slovenskega naroda sin*.

Vse je bilo odlično! Bili smo deležni kreativnosti in originalnosti v petju in igranju, zato vsem čestitamo. Važno je tudi, da so vse sami naredili: napisali so zgodbo, poiskali primerne pesmi, jih uglasbili z drugačnim ritmom, peli dvoglasno, pripravili sceno in dodali rekvizite, ki so pripomogli, da smo se še bolj smejali. Bravo naša mladina!

Majda Maček se je vsem prisrčno zahvalila za pomoč. Prav posebej pa Aleksu Šucu in Adrijanu Gaserju za zvok in luči ter Albertu Muhi za snemanje. Športna referenta Natalija Mele in Danči Grohar sta podelila pokala zmagovalcem: v odbojki dekletom iz San Justa in v nogometu fantom iz San Justa. Nato smo zapeli mladinsko himno.

Večer se je nadaljeval s prijateljskimi pogovori, okusnimi čevapčiči, ki jih je pripravil Tomaž Maček, in plesom, ker - rom, pom, pom - še nobeden ni hotel domov!

M.Č.K.

Novici iz Peruja

Dne 22. oktobra 2009 je bil odprt Konzulat RS v Limi (Peru), ki ga vodi častni konzul Milan Repše. Z odprtjem konzulata se nadalje poglobljajo odnosi med Slovenijo in Perujem, ki so se posebej okrepili med predsedovanjem Slovenije EU, ko sta Peru in Slovenija sopsredsedovala V. Vrh Evropske unije in Latinske Amerike ter Karibov, ki je potekal maja 2008 v Limi.

Slavnostne otvoritve Konzulata RS v Limi, ki je že deveti konzulat RS v Južni Ameriki, sta se udeležili veleposlanik RS v Argentini Avguštín Vivod, nerezidenčno akreditiran za Peru, ter namestnik perujskega zunanjega ministra veleposlanik Hernán A. Couturier Mariátegui. Med gosti so bili tudi drugi predstavniki zunanjega ministrstva, diplomatskega zbora v Peruju in predstavniki tamkajšnje slovenske skupnosti.

V torek 20. oktobra pa se je ob srečanju veleposlanika Avguštína Vivoda s predstavniki slovenske skupnosti v Peruju tudi for-

malno ustanovilo Društvo Slovencev v Peruju, katerega prvi predsednik je postal g.

Ivan Prosen.

Ustanovitev prvega slovenskega društva v Peruju je sad prizadevanj Veleposlaništva RS in odločnosti Slovencev in njihovih potomcev v Peruju, da institucionalizirajo svoja redna in vse pogostejša medsebojna srečanja.

BALANTIČEVA ŠOLA

Imeli smo Slomškovo proslavo

Veličina naroda se ne meri po številu prebivalcev, ampak po duhu ljudi, ki hodijo pred njim. Slovenci imamo v naši zgodovini in tudi v sedanosti velike ljudi! Eden takih je Anton Martin Slomšek. Ob odkrivanju njego-

ve osebnosti in dela ga lahko mirno postavimo ob svetnike in velikane duha. Zlasti pa letos, ko obhajamo „leto duhovništva“ nam je Slomšek lik duhovnika, škofa in domoljuba. Zgled človeka, ki je živel in se žrtvoval za bližnjega in vse delal „v večjo čast Božjo in za zveličanje duš“. Zato ga je pred desetimi leti papež Janez Pavel II razglasil za blaženega in praznujemo od leta 1999, 24. septembra njegov god.

26. septembra smo pripravili Slomškovo proslavo in se hvaležno obrnili k zavetniku slovenskih šol, ki je skrbel, da bi slovenski narod rasel v zavesti, da je Bog tisti, ki krmari človeško življenje. V spodnjih prostorih Našega doma smo se zbrali otroci, starši, učiteljice in prijatelji Balantičeve šolske družine.

S spoštovanjem smo sprejeli slovensko zastavo, ki so jo prinesli odlikovani učenci: Luka Urbančič, Valerija Oblak ter Jan Fekonja. Nato smo ponosno zapeli slovensko himno.

Ob deseti obletnici Slomškove beatifikacije, nam je spregovorila gdč. Ivana Tekavec. Povedala med drugim: „Anton Martin Slomšek ima tako bogat življenjepis, da bi se lahko ustavili v katerem koli dnevu njegovega življenja in bi v njem našli iskrico, ki priča o njegovi iskreni in globoki ljubezni do Boga, Cerkev, družine ali revežev.“

Bil je velik buditelj narodne zavesti. V svojih pridigah, pismih in govorih je odločno zagovarjal slovenstvo, vrednost materinega jezika in dolžnost zvestobe duhovnim in narodnim koreninam. Toda nikdar ni poniževal drugih kultur ali jezikov...

Trpel je zaradi mlačnosti ljudi in tudi zaradi nasprotovanja njegovemu delu za narod, jezik in slovensko kulturo ...“

Gospodična Danica Malovrh, ki je povezovala to srečanje, je povabila najmlajše šolarčke na oder. Otroci iz 1. in 2. vrta so ob spremstvu gdč. Marte Petelin, Sonje Poglajen, Ani Malovrh ter ge. Kristine Skvarča Šenk navihano zapeli „Mojster Jaka“,

„Murenčki“ in „Aram sam sam“. Recitali so nam tudi „Piščanček“, „Peter“ ter „Semafor“.

Pod vodstvom gdč. Ivane Tekavec, so nam učenci 7. in 8. razreda podali Slomškovo pesem „Tri rožice“.

Nato so vstopili naši mladi pevčki iz 1. 2. in 3. razreda, ki so z gdč. Anico Mehle prijazno zapeli: „Delajmo, delajmo zlata kolesa“ in „Mi smo več“.

Za konec so pa gospodične od prvega do četrtega razreda, Marija Zupanc Urbančič, Erika Poglajen, Bernarda Krajnik in Alenka Zupanc Urbančič pripravile pisano in veselo točko o slovenski Abecedi. Črke so se kregale med sabo, ker je vsaka bila prepričana, da je najlepša in najbolj pomembna. Končno nam je mama Abeceda pustila nauk, da je vsaka črka vredna in nenadomestljiva. Složne črke ustvarijo nove besede, složni bratje pa gradijo boljši svet. Ker, kjer je složnost, tam stanuje Bog.

Sledile so besede voditeljice naše šole, gospe Irene Urbančič Poglajen, ki se je prisrčno zahvalila učiteljicam, staršem in učencem za tako lep nastop. Posebno se je

pa zahvalila gdč. Angelci Klanšek, ki je 58. let najbolj prepričljiv zgled vztrajnosti in ljubezni.

Lučka Bergant

KAJAK IN KANUJ NA TASMANIJI

HOBART - Slovenski kajakaš Nejc Žnidarčič je na reki Brady na Tasmaniji na četrti tekmi letošnjega svetovnega pokala v spustu na divjih vodah znova stopil na najvišjo stopničko zmagovalnega odra. V sprintu je zmagal (81,76 sekunde) pred Britancem Jonom Schofieldom, ki je zaostal 1,59 sekunde, in Francozom Loicom Vynisalemom (+3,80). Žnidarčič je pred tem že dosegel dve zmagi v letošnjem pokalu na Tasmaniji, na tretji tekmi pa je bil drugi. Kot edini je na vseh tekmah stal na zmagovalnem odru in že pred koncem letošnje serije osvojil tudi skupno zmagovo.

Na reki Mersey River pa je med kanuisti Jošt Zakrajšek osvojil drugo mesto.

Martin Krpan se predstavi med Argentinci

V soboto, 17. oktobra 2009 ob 19. uri so se Slovenci predstavili v okviru VII. mednarodnega gledališkega festivala mesta Buenos Aires.

Občinske knjižnice mesta Buenos Aires so sodelovale pri tem projektu pod imenom **Babel** z branjem gledaliških predstav v materinem jeziku različnih emigrantskih skupnos-

Veleposlaništva Republike Slovenije v Argentini **dr. Katia Lina Biloslav** z možem, predstavnik buenosaireskih knjižnic, višja uradnica ministrstva za kulturo mesta Buenos Aires med drugimi. Ob vstopu, je stala mizica s predmeti značilnimi za slovensko obrt in dekorativnim slovenskim prtomzemljevidom.

Pred predstavo je *lic. Franci Markež* v izbrani španščini razložil vsebino igre in simboličen pomen lika *Martina Krpana*.

Vodstvo in režija igre je bila v rokah vodja gledališkega odseka Slovenke kulturne akcije *Blaža Mikliča*, ki je to gledališko branje pripravil z vso vnemo, navdušenjem in odgovornostjo.

Pri branju vloge *Martina Krpana* je sodeloval **Marko Štrubelj**. Drugi bralci so bili: *cesar Janez - Tone Podržaj,*

*cesarica Kunigunda - Ivana Tekavec, cesarična Marjeta - Nevenka Belič, minister Gregor - Aleks Puhar, Peter, asistent ministra Urbana - Marko Štrubelj, Miha, cesarjev sluga - Erik Oblak, Irinej, nižji poglavar mejačev - Martin Uštar, Jakob-cesarjev kočijaž - Pavel Klemenčič in Vrban, minister za zunanje zadeve - Ivan Klemenčič. Povezovalne besede je imela na skrbi **Marta Petelin**.*

Branje je potekalo gladko, harmoniozno in dobro poudarjeno, saj je od ekspresivne izgovorjave bil v veliki meri odvisen uspeh branja. Vsak izmed obiskovalcev tega večera je prejel prevod prebranega teksta v španščini, argument igre, življenjepisa avtorja, izvleček izstopajočih slovenskih kulturnih dejavnosti in zahvalo sodelujočim pri tej predstavi.

Po končanem branju se je dr. Katica Cukjati zahvalila bralcem, dr. Katji Lini Biloslav in vodji knjižnice Beatrizi Paniagui. Predstavnik občine je poudaril, da je bila od vseh predstav slovenska najbolj elegantno in okusno predstavljena.

Slovensko sodelovanje bodo občinske oblasti imele v poštev za sodelovanje ob 200-letnici argentinske majske revolucije, univerza iz Quilmesa pa je izrazila željo, naj bi se v prihodnje upoštevala možnost, da bi se igrala celotna igra v španščini v njihovem gledališču.

Sodelovanje na tem večeru je pomenil nov korak pri uveljavitvi slovenske prisotnosti v argentinskem javnem in kulturnem življenju.

K.C.

BARILOCHE

Branko Jan CM srebrnomašnik in 50-letnik

Že več kot dvajset let je minilo odkar se je iz Slovenije vrnil v Argentino g. Branko Jan CM in pričel z misijonskim delom na novoustanovljeni fari Čudodelne svetinje.

Fara, ki šteje približno 25.000 ljudi, leži na robu Bariloch v enem izmed najrevnejših predelov mesta.

Med svojim delovanjem v Barilochah je g. Branko zgradil cerkev, župnišče, telovadnico in jedilnico kjer najbolj ubogi dobijo topel obrok. V najhujši krizi leta 2002, so oskrbovali s hrano približno 1800 ljudi vsak dan.

Farno delo obsega tako pastoralno skrb za ljudi kot socialno dejavnost, s katero se skuša blažiti posledice revščine. Ta dejavn-

Aljaža, tečaja ABC po slovensko in najmlajših iz vrta C-iciban. Lepo podane poezije in pesmi so razveselile g. Branka, ki se je otrokom in mladim prisrčno zahvalil.

Tudi mladi Bariločani, ki študirajo v

Bs. Airesu so se ga spomnili s pismom.

Naj povzamemo nekaj njihovih besed: „Tudi mi bi Ti radi voščili danes vse najboljše! Ni veliko oseb, ki bi se tako mlade odločile shoditi proti svojemu življenjskemu cilju in praznovale 50. rojstni dan skupaj s 25. obletnico svojega delovanja. Torej, že polovico življenja si daroval potrpežljivemu misijonskemu delu, predvsem pa Bogu.

Pred tvojim prihodom, v Barilochah ni bilo slovenske maše. Mi, smo pa že del generacije, ki je zrasla ob nedeljski sv. maši in sprejela to kot nekaj normalnega. Nekateri smo ti pomagali ob nedeljah kot ministranti, brali berila, prejeli preko tebe prvo sv. obhajilo ...

Predvsem bi se ti radi zahvalili za tvojo izredno dobro voljo. V Barilochah si ustvaril zelo veliko misijonsko nalogo, ki -smo prepričani- ni enostavna. Ne glede na to, si nam vedno pokazal nasmeh, upanje in skoraj otroško veselje v vsakem koraku skozi življenje.

Prisrčna hvala, da si bil vedno dobrovoljno na razpolago slovenski skupnosti. Čestitamo za srebrno mašo in 50. rojstni

ost pa vedno znova pelje k prvotnemu cilju: oznanjati evangelij vsem, predvsem najbolj ubogim.

V fari deluje Caritas, Vincencijeva konferenca, dnevni dom za ostarele in razni tečaji. Pomembna je vzgoja laikov, ki potem prevzemajo razne odgovornosti, dejavne so mladinske skupine, liturgična skupina in veliko število ministrantov. Posebna skupina laikov skrbi za bolnike in jih obiskuje. Izdajajo tudi svoj mesečnik La Medalla (Svetinja). Vse pastoralno delo pa teži na prebujanju zavesti, da je vera brez del, mrtva.

Čeprav se glavni del življenja g. Branka odvija na argentinski fari, imamo od njegovega prihoda dalje redno nedeljsko sv. mašo za slovensko skupnost v cerkvi Marije Pomočnice.

Letos je tudi obhajal srebrno mašo in 50-letnico, zato smo imeli lepo priložnost da ga počastimo. Slavje smo začeli z jutranjo sv. mašo in nadaljevali v prostorih Planinskega Stana.

Najprej je predsednik SPD g. Matjaž Jerman slavljenca pozdravil, orisal njegovo delo in se mu zahvalil za dolgoletno skrb za slovenske rojake. Sledilo je kosilo in nato nastop učencev Srednješolskega tečaja dr. Vojka Arka, osnovne šole Jakoba

dan! Želimo ti še naprej veliko božjega blagoslova pri delu z bariloškimi reveži, predvsem pa veliko zdravja in moči!”

Pozdrave in čestitke smo prejeli tudi iz Slovenije in zamejstva, kamor se je zadnja leta preselilo nekaj bariloških Slovencev.

Po končanih pozdravih smo mu še vsi skupaj zapeli. Tako nam je v prijetnem razpoloženju in pogovoru minil dan. Dragi g. Branko še enkrat hvala za vse in naj dobri Bog še naprej blagoslavlja tvoje delo in življenje!

a. a.

Čestitkam se iskreno pridružuje tudi Svobodna Slovenija!

MENDOZA

Počastitev očkov in mamic

V nedeljo, 26. oktobra smo v Slovenskem domu pričeli dan očkov in mamic z zahvalno sv. mašo. Navzoči so bili,

dobrot. Ganljivo je bilo slišati otroke vseh starosti, vsakega s svojo prošnjo. Doživeli smo zahvalno vzdušje.

poleg stalnih vernikov, starši in otroci posebno mešanih zakonov, ki obiskujejo slovensko šolo sv. Cirila in Metoda.

G. Jože Horn je v pridigi povedal, da je „ta dan naredil Gospod“, to je dan ko se vsi zahvaljujemo svojim staršem za milost življenja, vzgoje in vseh preko njih prejetih

Po kratkem odmoru so šolski otroci predstavili prizorček „Kako je revček Andrejček iskal srečo“, našega pisatelja Mirka Kunčiča. Mladina, večina srednješolci, so nam izrazili, da je mati naša največja sreča na svetu.

Nato so srednješolci, 9 fantov in deklet v narodnih nošah, lepo in navdušeno zapeli nekaj slovenskih pesmi, ob spremljavi na kitaro Davida Bajde.

Sledile so deklamacije v slovenščini in španščini. Večina mamic in očkov so argentinskega pokolenja. Potrebno je, da dosežemo komunikacijo z vsemi.

Za ohranjanje in pouk slovenskega jezika so potrebni: trud, veliko dobre volje in bistvena

na je tudi podpora doma v družini. Velikokrat je to naloga starih staršev. Vaše sodelovanje z našimi mladimi je bogat doprinos vzgoji slovenskih vrednot, posebno jezika. Težko je otroke naučiti kar želijo vzgojiteljice, če ni rednega obiska sobotne šole, kaj šele prirediti na odru prizorčke,

brez sodelovanja staršev.

Mali otroci so, pod vodstvom Marte Grintal s kitaro, zapeli slovenske pesmice in na koncu obdarili svoje mamic s slovenskimi šopki.

Učiteljica Stazi Mlinar Anton je tudi pozdravila očke in mamic ter se zahvalila za številno navzočnost in prosila za večje sodelovanje staršev doma pri družinskem življenju.

Torej starši, pomagajmo!

Odbor Društva se zahvali za trud vsem učiteljicam: gospodični Lenčki Božnar, Rezki Novak Nemanič, Stazi

Mlinar Anton, Gizeli Žumer, Zofiji Štumberger ter Marti Grintal in Davidu Bajdi za podporo pri petju. Iskrena zahvala Jožetu Štirnu, ki je s svojo spretnostjo navzoč pri zvoku in sceni na vseh društvenih prireditvah.

Božidar Bajuk

Dokumenti Rožmanovega procesa

Založba Družina je v torek, 3. novembra predstavila objavljene dokumente sodnega procesa proti škofu Gregoriju Rožmanu. S tem želi prispevati k resnični podobi škofa Rožmana, je na predstavitvi dejal urednik založbe Janez Gril. Za objavo knjige Med sodbo sodišča in sodbo vesti so se po njegovih besedah odločili z namenom, da bi o Rožmanu razmišljali bolj trezno.

Ljubljanski nadškof metropolit Alojz Uran, ki je napisal spremno besedo, je na predstavitvi spomnil, da je konec decembra 2005 vložil zahtevo po varstvu zakonitosti. Vrhovno sodišče v Ljubljani je 1. oktobra 2007 razveljavilo sodbo Vojaškega sodišča z dne 29. avgusta 1946, s katero je bil Rožman obsodjen na odvzem prostosti za 18 let, izgubo političnih in državljskih pravic za deset let po prestani kazni ter zaplenbo celotnega premoženja.

Kot je dejal nadškof Uran, je Vrhovno sodišče zadevo vrnilo Okrožnemu sodišču v Ljubljani v po-

novno sojenje, s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani z 10. aprila letos pa je bil kazenski postopek proti škofu Rožmanu ustavljen. Ta sodna odločitev primer iz „dvorane politično motiviranega in zato montiranega sodnega procesa vrača na pisalne mize zgodovinarjev“, je opozoril. Dosledno zgodovinsko oceno je po njegovih besedah mogoče podati samo na osnovi celotnega in pristnega dokumentarnega gradiva.

Objava pomembnih dokumentov, ki po njegovem opozorilu širši slovenski javnosti večinoma niso znani, naj bi dodatno osvetlila podobo tega ljubljanskega škofa. Precejšen del javnosti ga namreč še vedno presoja izrazito enostransko, z vnaprej izdelano črno-belo tehniko, je poudaril.

Med dokumenti je še zlasti omenil seznam oseb, za katere je škof Rožman interveniral med drugo svetovno vojno. Gre za približno 2000 posameznikov in približno 60 skupin, ki so šteje tudi do 1000 ljudi, je

povedal. Po njegovih besedah je škof skušal rešiti kar največ življenj, vendar pa je kljub temu, tako Uran, predvsem zaradi svojega nasprotovanja komunistični revoluciji, doživel obsodbe in klevete.

Publikacija po mnenju njenih avtorjev prinaša ključne dokumente v zadevi Rožman, od politično motiviranega sodnega procesa proti njemu pred vojaškim sodiščem v Ljubljani leta 1946 do ustavitve sodnega postopka v letošnjem letu.

Kot je povedal eden od avtorjev Blaž Otrin, knjigo sestavljajo štiri deli, in sicer o Rožmanu v vrtincu druge svetovne vojne, o Rožmanovem procesu, del o zahtevi za obnovo procesa, ki zajema obdobje od leta 1995 do 2003, in del o zahtevi za varstvo zakonitosti, ki zajema obdobje od leta 1998 do 2009.

Poleg Otrina so avtorji še Marija Čipiž Rehar, France M. Dolinar in Tamara Griesser-Pečar, prevode latinskih tekstov pa je prispevala Julijana Visočnik.

Razstavlja Andrejka Dolinar

S štirimi argentinskimi slikarkami tudi naša priznana umetnica razstavlja v Centro Cultural Borges. Odprtje razstave je bilo 28. oktobra. Razstavo se lahko obišče do 18. novembra, od ponedeljka do sobote od 10 do 21. ure; in ob nedeljah od 12. do 21. ure. Naslov razstavnega prostora je: Centro Cultural Borges, Viamonte 525 - 3. nadstropje. Sala 32.

Na dan odprtja, od leve proti desni: dr. Katica Cukjati, Andrejka Dolinar, Branko Zavrtnik, dr. Kristina Toplak iz Slovenije in Marjetka Rožanec Dobovšek.

G. JOŽE RAZMIŠLJA

Posnemanje

Bodite moji posnemovalci, kakor sem jaz Kristusov, pravi apostol Pavel.

Marsikaj se v življenju naučimo iz posnemanja. Kar vidimo druge, še sami to storimo. Posnemanje je torej en način učenja samega sebe.

Če vidimo dobre zglede, se lepega naučimo. Pa tudi obratno. Zato nam Pavel daje svoj zgled in pove, da posnema Kristusa. S tem pa nam tudi zatrdi, da naj posnemamo samo dobro. Če bomo tako vzgojili sami sebe, bodo tudi drugi mogli posnemati nas. Vse bo, kakor sklenjena veriga, kjer se družijo dobri, da še druge pritegnejo k temu.

Človek se vedno tega ne zaveda. Ne misli da druge zapelje v dobro, pa lahko tudi v slabo. Zato je edino prav, da vedno postopa tako, da ga vsi lahko posnemajo. Držal se bo dobrega in to naj zahteva tudi od drugih. Nihče se ne bo zmotil, vsi bodo vsem in v vsem v zgled.

To imenujemo zgledno življenje. Ne samo v besedah in v učenju, ko nas drugi poslušajo. Isto delajmo tudi takrat v našem nastopanju, ko nas drugi vidijo. Pa tudi, ko mislimo, da smo sami in da nas nihče ne

vidi. Če že ne drugi, pa nas vedno in povsod vidi Bog, ki vse vidi in vse ve in nič ne skrijemo pred Njim.

Veseli bomo samih sebe, če bomo že, kakor iz navade, vedno delali, mislili in govorili samo dobro.

Nikdar ne smemo misliti, da je vse dobro in dovoljeno. Prav to ne drži. V marsičem se lahko zmotimo in smo takrat, ne samo sebi, ampak tudi drugim v škodo.

Posnemanje je lahko slabo, pa tudi ne. Vse naj bo tako narejeno, da nas bo vsakdo lahko posnemal. To pa pomeni samo dobro.

Človek more biti družbi vodnik ali pa tudi zvodnik. Vodnik, ko da vsi posnemajo in se ne zmotijo. Zvodnik pa ljudi zapelje na napačno pot in se ne pritožujemo, če ga posnemamo.

Danes je, vsaj izgleda tako, več teh, kakor onih. Mnogi ne vedo kam in kako. Nočejo posnemati ne ene in ne druge. Eni nastopajo, drugi pa se skrivajo. Besede pa nikogar več ne prepričajo. Preveč je govorenja, malo delovanja in še manj dobrih zgledov. Ni res, da je vse prav tam, kjer je večina. Tudi ta se lahko zmoti.

Najprej preglejmo, kaj je prav in posnemajmo samo tisto, kar je tudi dobro. Tako si bomo nakopičili veliko bogastvo in skoraj brez izdatkov.

Najlepše mesto

Novo mesto se ponša z laskavim nazivom „najlepše rečno mesto v Sloveniji“, ki ga je dolenski prestolnici podelil Švicarski odbor za turistične nagrade.

Župan Mestne občine Novo mesto Alojzij Muhič je ob tej priložnosti sprejel predstavnike Zavoda za turizem Novo mesto, poleg tega pa tudi Anton Podbevšek Teatra, ki so letos prvič sodelovali na Borštnikovem srečanju in odnesli kar dve nagradi.

Novemu mestu, ki je prestižno nagrado prejelo v kategoriji rečnih mest, so turistično nagrado podelili na Mednarodnem turističnem sejmu, ki je v Luganu potekal med 29. oktobrom in 1. novembrom. Ob tej priložnosti so lahko obiskovalci sejma tudi podrobneje spoznali Novo mesto in njegovo turistično ponudbo. Na stojnici so se predstavili Zavod za turizem Novo mesto, Terme Krka, Kompas Novo mesto in Adria Holidays, podprla pa sta jo Mestna občina Novo mesto in Razvojni center Novo mesto.

Mednarodno priznanje za sodelujoče na sejmu pomeni predstavitev turističnega potenciala, izboljšanje prepoznavnosti na bogatem švicarskem trgu ter promocijo na italijanskih in švicarskih medijih. Švicarski odbor za turistične nagrade pa zagotavlja učinkovito predstavitev izbranih destinacij tako v času sejma

najdaljšo noč v letu zbrane zabavala novomeška zasedba Dan D, v dolensko prestolnico pa bodo poskušali privabiti čim več obiskovalcev iz vse Slovenije.

Ob tej priložnosti je novomeški župan sprejel tudi ravnatelja Anton Podbevšek Teatra Matjaža Bergerja in glasbenika Petra Penka, saj so n o v o m e š k i gledališčniki na nedavnem 44. Borštnikovem srečanju prejeli kar dve nagradi za predstavo

Portret neke gospe. Režiser Matjaž Berger je nagrado prejel za avtorski uprizorizirani diskurz, Peter Penko pa za avtorstvo glasbe.

Župan Mestne občine Novo mesto Alojzij Muhič je ob prejetju švicarske turistične nagrade povedal, da je ponosen na še eno priznanje, da je Novo mesto med najlepšimi mesti, kar je potrdila že komisija Entente florale leta 2007. Muhič pa je čestital tudi n o v o m e š k i m gledališčnikom in povedal, da je ponosen na uspešno promocijo Novega mesta. Dejal je še, da gre za eno od oblik uresničitve programa Evropske prestolnice kulture. Novomeški župan pa je ob tej priložnosti izrazil željo po nadaljnjem sodelovanju z Anton Podbevšek Teatrom, saj Mestna občina Novo mesto že prihodnje leto pripravlja prireditvi ob 90-letnici Novomeške pomladi in 65-letnici osvoboditve Novega mesta.

kot tudi skozi vse leto.

Mednarodni turistični sejem v Luganu, italijanskem delu Švice, sicer pripravljajo od leta 1995. Vsako leto konec oktobra se tam zberejo turistični ponudniki z vsega sveta. Letos so na sejmu predstavili približno 500 stojnic različnih turističnih destinacij, na tako imenovanih workshopih pa je sodelovalo 230 agencij.

Direktor Zavoda za turizem Novo mesto Ivo Kuljaj je na današnjem sprejemu o priznanju Novemu mestu kot najlepšem rečenem mestu pri nas med drugim povedal, da so bili vnovič tujci tisti, ki so opozorili na lepote dolenske prestolnice. Ob tem je še poudaril, da nagrada pomeni odgovornost za dobro delo tudi v prihodnje, saj si na Zavodu za turizem prizadevajo, da bi bila reka Krka spet primerne za kopanje. Ob tej priložnosti pa je Kuljaj razgrnil nekaj načrtov za silvestrovanje v Novem mestu; med drugim bo na

Predavanje o narečjih

Vabimo vas na predavanje „Slovenska narečja danes“. Predavala bo dr. Danila Zuljan Kumar, specialistka za slovenska narečja z Intituta za slovenski jezik Frana Ramovša (Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti). Predavanje bo v sredo, 11. novembra 2009, ob 19.00 uri na Filozofski fakulteti Univerze v Buenos Airesu Puán 480, predavalnica 5 (5. nadstropje). Dr. Zuljan Kumar bo predavala v slovenščini, poskrbljeno pa bo za prevod v španščino.

SLOVENC I N ŠPORT

ZMAGE IN EVRI

Minister za šolstvo in šport Igor Lukšič je v prostorih ministrstva v Ljubljani sprejel slovenske športnike, ki so dosegli vrhunske rezultate in medalje na olimpijskih igrah, svetovnih ali evropskih prvenstvih v olimpijski športih, ter jim izročil tudi enkratne denarne nagrade. Na sprejemu je bil tudi zlati olimpijec Primož Kozmus, ki je dobil največji znesek, 7.000 evrov. Poleg njega si je še dvajset športnikov porazdelilo 69.500 evrov.

DRUŽINA IN DRUŽBA

Umetnost izpuščanja

Celo življenje moramo nekaj izpuščati, hkrati pa seveda tudi veliko pridobivamo. To, kako znamo izpuščati, je prava umetnost.

O tej umetnosti sem premišljevala, ko sem pred nekaj dnevi srečala gospo, ki se po operaciji raka na dojki pripravlja na kemoterapijo. Povedali so ji, da bo začasno izgubila lase. Seveda ji bodo potem spet zrasli, ampak na to bo morala počakati nekaj časa. Gospa, ki ima res lepe, bujne, dolge lase, ki so bili nekako vsa leta njen razpoznavni znak, se bo morala od njih posloviti. Morala sem jo občudovati, kako je na to reagirala: „No, se bom pač od njih poslovila. Morda si jih bom že prej ostrigla in tako po zelo, zelo dolgih letih spremenila frizuro. Od česa vsega se moramo v življenju poslavljati, pa se ne bi mogla od las.“ S takšnim odnosom do življenja ima verjetno tudi najboljše možnosti za ozdravitev.

Vedno mi dobro dene, ko srečam takšne ljudi. Tudi meni je potem lažje kaj izpustiti, se od česa posloviti.

Metka Klevišar

Correo Argentino Suc. 7
 FRANQUEO PAGADO
 Cuenta N° 7211
 R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
 EVT Leg. 12618
 Dis. 2089
 de Lucia Bogataj
 H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo
 Tel. 4441-1264 / 1265

ZDRAVNIKI
Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog, Nevropsihiater. Konzultorij v Ramos Mejiji, Tabladi in Belgrano. Ordinira ob **ponedeljkih** in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na 15-6942-7574.

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhaki - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI
DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvjetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavallo 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@fibertel.com.ar

Dra. Ana C. Farreras de Kočar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y viernes de 15 a 18 hs. Ricchieri 67 3º H (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4656-4039 - Cel.: 15-6447-9683 farrerasanac_te@yahoo.com.ar

DARUJTE V TISKOVNI SKLAD!

H. Yrigoyen 2756

San Justo

**NAŠ DOM SAN JUSTO
 53. OBLETNICA**

29. NOVEMBRA 2009

OBVESTILA

PETEK, 6. novembra:
SKA vabi na predstavitev knjige „Buenas Artes“, dr. Kristine Toplak, ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 7. novembra:
Ga. Marjana Lenarčič bo naučila kako se pripravi „Sushi“, ob 16. uri v Slomškovem domu.

NEDELJA, 8. novembra:
Zvezni mladinski dan na Pristavi

ČETRTEK, 12. novembra:
Redni sestanek Zveze slovenskih mater in žena ob 16.30 uri. Govorila nam

bo gospa Katica Kovač Dimnik o osebnosti škofa Rožmana.

Redna seja Zedinjene Slovenije, ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 14. novembra:
Zaključna prireditev tečaja RMB, v Slovenski hiši.

Rast XXXIX vabi na Aloha ples v Našem domu San Justo.

NEDELJA, 15. novembra:
50. obletnica blagoslovitve cerkve Marije Kraljice

ČETRTEK, 19. novembra:
ZSMŽ iz San Martina vabi na mesečni sestanek, ob 16. uri v Domu. Govoril nam bo arh. **Jure Vombergar** o življenju škofa dr. Gregorija Rožmana. Vsi lepo vabljeni!

Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. uri v Slovenskem domu v Carapachayu.

OSEBNE NOVICE

Smrt
 Umrli je v Capitalu **Janez Boltežar** (67). Naj počiva v miru!

PORAVNAJTE NAROČNINO!

DAROVALI SO

V dobrodelni sklad **Zveze slovenskih mater in žena** je daroval N.N. Martin Coronado 200.- pesov. Bog plačaj!

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

prodaja službeni avto Mercedes Benz E 220 CDI, letnik 2003 (12.05.2003), sedan plave barve, 4 vrata, ročni menjalnik, 110.000 prevoženih km. Prosimo interesente, da ponudijo odkupno ceno, na e-mail: vba@gov.si ali na fax: (054-11) 4312-8410.

Nagrada Konex

V ponedeljek, 9. novembra se bodo podala priznanja klasične glasbe v Argentini (1999-2009) „Premios Konex de Platino y al Premio Konex de Brillante“. Med nagrajenci v kategoriji pevka, bo prejela platina Bernarda Fink. Podelitev priznanj se bo lahko sledila po Canal TN isti ponedeljek ob 23. uri.

**VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI
 4. novembra 2009**

1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,47 US dolar
1 EVRO	1,58 KAD dolar
1 EVRO	5,68 ARG peso

**Museo conventillo
 Centro cultural
 Marjan Grum**

La noche de los museos, 14-11-2009 de 21 a 02 hs
 De 21 a 22 hs - Teatro "El patio del Conventillo"
Exposición de N. Beatriz Coralán y Marjan Grum
 Garibaldi 1429 - LA BOCA
 Auspicia el Gobierno de la Ciudad Autónoma de Buenos Aires

Otroška počitniška kolonija

Zedinjena Slovenija bo tudi letos organizirala šolsko kolonijo. Potekala bo v počitniškem domu dr. Rudolfa Hanželiča v cordobskih hribih. Otpotovala bo 1. januarja zvečer in se vrnila 10. januarja zjutraj. Udeležijo se je lahko otroci naših šolskih tečajev od 8. do 13. leta. Vodila jo bo **prof. Andrejka Puntar Gaser**. Starše vabimo, naj že sedaj predvidijo vpis svojih otrok v to lepo dejavnost. Podrobnosti in prihodnje. Opozarjamo pa že, da bo število otrok omejeno na en sam avtobus.
Društvo Zedinjena Slovenija

Rast XXXIX vabi na:

Aloha Ples

Sobota 14. Novembra ob 22:30 uri
 V Našem domu v San Justo

Parroquia Virgen de la Medalla Milagrosa, San Carlos de Bariloche

ki jo vodi slovenski duhovnik č.g. Branko Jan sporoča, da bo otvoritev rekreativnega in športnega centra in blagoslovitev novega objekta **v nedeljo 22 novembra 2009 ob 11** s sv. Mašo, ki jo bo daroval bariloški škof Mons. Fernando Maletti, s somaševanjem dr. Antona Stresa, nadškofa pomočnika (koadjutor) mariborske nadškofije. Vsi lepo vabljeni, da se nam pridružite osebno ali duhovno, še posebno bariloški Slovenci. Iz srca se zahvaljujemo vsem, ki ste pripomogli, da so se te naše sanje uresničile. Priporočamo se v molitev in pomoč.

Sobral y Ruta 258 | 8400 San Carlos de Bariloche | República Argentina
 Tel in Fax (54) 02944 427 411
<http://medallamilagrosabariloche.org>

Veleposlaništvo Republike Slovenije
Slovenska kulturna akcija
Zedinjena Slovenija
 vabijo vse rojake na razstavo

Vojna za obrambo suverenosti v Sloveniji leta 1991
 in predavanje **polkovnika doc. dr. Tomaža Klandika** načelnika Vojaškega muzeja Slovenske vojske
 V petek, 20. novembra ob 20. uri v mali dvorani Slovenske hiše, R.L. Falcón 4158

57. SKUPNI MLADINSKI DAN
 60. OBLETNICA SDO-SFZ

Nedelja 8. novembra
 8:00 Začetek tekmovanj
 11:15 Dviganje zastav
 11:30 Sv. maša
 13:00 Kosilo
 19:30 Kulturni program
 Nato prosta zabava
 Slovenska Pristava, Rep. de Eslovenia 1851
Zvezni odbor SDO-SFZ